

Jaarverslag 2025
Stichting Abdij Mariënkroon

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Bestuursvergaderingen SAM 2025	3
Bestuurssamenstelling	3
Huurovereenkomsten met Honsoirde	4
Toekomst Stichting Abdij Mariënkroon: gedachten over een beëindigingsscenario	4
Herinrichting vergaderlocatie/'toonzaal'	5
Restauratie en verplaatsen beeld Barmhartige Samaritaan	6
Subsidies 2025	10
Financiële zaken	11
Slotconclusie.....	12
Bestuurssamenstelling per 31/12/2025	13

Jaarverslag 2025 van Stichting Abdij Mariënkroon (SAM)

Inleiding¹

De Stichting Abdij Mariënkroon (SAM) is opgericht op 23 februari 2007 en op 27 februari 2007 ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel.

De statuten van de stichting zijn in 2017 gewijzigd door het bestuur, hetgeen bij notariële akte is bevestigd op 8 februari 2018. Aan de voorwaarden tot statutenwijziging werd voldaan. Belangrijke aanleiding was de versterking van de band tussen SAM en de Orde der Cisterciënzers in Rome.

De doelstellingen van de stichting zijn:

- De behartiging van de belangen van en de bevordering van het welzijn, met name een goede verzorging en verpleging, van de paters en broeders Cisterciënzers die behoren tot de Abdij Mariënkroon, en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin.
- De bevordering van het maatschappelijk en cultureel welzijn van de bevolking van Nieuwkuijk en omgeving, in de traditie van de paters en broeders Cisterciënzers van Abdij Mariënkroon, met bijzondere aandacht voor de door de paters en broeders in het leven geroepen Stichting Honsoirde² en de Heemkundekring Onsenoort.
- Het mede bevorderen van het in stand houden en de groei van de Orde der Cisterciënzers.

Door het overlijden van de laatste pater van Mariënkroon in november 2017 heeft de eerste doelstelling geen betekenis meer. Dat betekent dat de focus van het bestuur vanaf eind 2017 meer is komen te liggen op de tweede en derde doelstelling. De eerste doelstelling wordt wel gehandhaafd met het oog op de toekomst en vanwege de relatie met de Orde der Cisterciënzers.

De doelstellingen worden verwezenlijkt door het beschikbaar stellen van financiële middelen ten behoeve van en/of het op andere wijze ondersteunen van projecten op maatschappelijk en cultureel terrein ten bate van de bevolking van de gemeente Heusden.

De derde doelstelling wordt verwezenlijkt door bijdragen aan het solidariteitsfonds van de Orde der Cisterciënzers, dan wel via directe ondersteuning van projecten van de Orde.

Het vermogen van de stichting wordt gevormd uit subsidies, donaties, schenkingen, erfstellingen, legaten en andere verkrijgingen en baten, zoals inkomsten uit vermogen. De

¹ Deze inleiding, die voorafgaat aan de Jaarverslagen, kan beschouwd worden als een samenvatting van de doelstellingen en uitgangspunten van Stichting Abdij Mariënkroon.

² Zie ook het onderdeel "Huurovereenkomsten met Honsoirde" op pag. 4

stichting is een erkende ANBI instelling.

Het bestuur van de stichting bestaat eind 2025 uit 7 personen, die hun werkzaamheden voor de stichting onbezoldigd verrichten. Het bestuur kent een voorzitter, een vicevoorzitter, een secretaris en een penningmeester. Het streven is het bestuur uit minimaal 5 personen te laten bestaan.

Bestuursvergaderingen SAM 2025

Naast de aanvragen om ondersteuning heeft het bestuur zich in 2025 vooral bezig gehouden met:

- Het opruimen en herinrichten van de oude sacristie; het doel, het realiseren van een expositieruimte met stukken van culturele en historische waarde voor de Cisterciënzer orde, komt steeds dichterbij.
- Verbeteringen en restauraties van objecten in en rond abdij Mariënkroon, in samenwerking met Stichting Mariapoli Mariënkroon.
- Het nadenken over en maken van een beëindigingsscenario van SAM met het oog op de toekomst.

Bestuurssamenstelling

Volgens het rooster van aftreden is de driejaarlijkse termijn van secretaris Annette Molhuizen-Bergmans en lid Lluc Torcal verstreken. Zij zijn beiden benoemd voor een nieuwe periode.

De samenstelling van het bestuur is per 31/12/2025 dezelfde als het vorige jaar, namelijk:

Voorzitter: generaal abt Mauro Lepori

Vice-voorzitter en penningmeester: Dhr. Peter van Drunen

Secretaris: Mevr. Annette Molhuizen-Bergmans

Lid: Procurator Lluc Torcal

Lid: Dhr. Jo Staps

Lid: Dhr. Ton de Gouw

Lid: Mevr. Esther Romeijn-van der Lee

Huurovereenkomsten met Honsoirde

In 2024 was de huurovereenkomst van Stichting Honsoirde losgemaakt van SAM en rechtstreeks ondergebracht bij Stichting Mariapoli Mariënkroon (SMM). Stichting Honsoirde kon voorlopig gehuisvest blijven in de toren. SAM heeft Stichting Honsoirde in 2024 nog ondersteund met een bijdrage voor de hoge energiekosten. In 2025 is Stichting Honsoirde echter opgeheven, waardoor ook de bijdragen en de relatie van SAM met Stichting Honsoirde zijn gestopt. De functie van cultuurtoren is daardoor vervallen.

Toekomst Stichting Abdij Mariënkroon: gedachten over een beëindigingsscenario

Gezien de afname van de activiteiten op subsidiegebied (de voornaamste doelstelling van SAM is door het wegvallen van de paters en broeders niet meer van toepassing) en de samenstelling en leeftijd van het bestuur lijkt het ons zinnig en verstandig om voorbereid te zijn op een eventuele opheffing van SAM in de toekomst.

Mochten wij op enig moment besluiten om te komen tot een beëindiging van de SAM, dan willen we daarop voorbereid zijn middels een uitgebreide en weldoordachte notitie waarin de bestemming van vermogen, voorwerpen en financiële zaken duidelijk geformuleerd is.

Peter van Drunen heeft reeds in 2024 een notitie over een beëindigingsscenario opgesteld. In 2025 is daar ook veel aandacht aan besteed binnen het bestuur. Een paragraaf over het bestaansrecht van SAM en een eventueel opheffingsscenario is toegevoegd aan de beleidsnota van SAM, die ook te vinden is op de website. Als aanvulling daarop is een interne beleidsnota geformuleerd met meer specifieke details over het opheffingsscenario. Hierin wordt ook gesproken over de toekenningen van roerende goederen en geldmiddelen aan derden bij opheffing van SAM.

De uit 2018 stammende inventarislijst met voorwerpen uit de kapel en de vitrines is geëvalueerd en up-to-date gemaakt. We willen eventueel nog de hulp inroepen van een erfgoed specialist om de waarde en relevantie van enkele stukken beter te kunnen bepalen.

In het komende jaar zal samen met SMM de bestemming en verzekering van een aantal van deze voorwerpen besproken worden.

Herinrichting vergaderlocatie/'toonzaal'

Er is verder gewerkt aan het opruimen en herinrichten van de voormalige sacristie. Inmiddels wordt duidelijker welke voorwerpen een permanente plek mogen krijgen in de ruimte, die voortaan 'toonzaal' genoemd zal worden. Deze voorwerpen zullen deel uit gaan maken van een permanente tentoonstelling, naast een kleine bibliotheek, vitrines met kunstwerken, kelken, Cisterciënzer kledij, foto's etc. De functie als vergaderzaal voor de bestuursvergaderingen van SAM blijft behouden.

De werkzaamheden die afgelopen jaar zijn verricht:

- Afwerken en verven van de muren
- Aanleggen/verleggen van elektriciteit
- Afwerking vitrinekast met glazen schuifdeur en verlichting
- Vloerreparatie
- Herbestemmen van losse kasten

Op korte termijn wil SAM nog enkele vitrines toevoegen. Hiervoor zijn inmiddels offertes opgevraagd. Er wordt nog nagedacht over de verdere inrichting, bijvoorbeeld met lagere modellen vitrines, of een tafelvitrine die ook als vergadertafel kan worden gebruikt.

De vitrinekast is inmiddels in gebruik om kazuifels tentoon te stellen. Ook is in de toonzaal plaats voor een boekenkast of bibliotheek gedeelte, met werken over de geschiedenis van de orde, over kunst en cultuur, oude boeken uit de voormalige bibliotheek van de abdij, en eigen uitgaven en brochures.

Als de toonzaal is aangepast en heringericht kan deze ruimte op nader te bepalen tijdstippen opgesteld worden als onderdeel van de permanente tentoonstelling.

Voor de voorwerpen die SAM niet wil tentoonstellen is een overeenkomst bereikt met Museum Janning in Schoonebeek. Een aantal stukken is afgestaan in permanente bruikleen. Hiervoor is een bruikleenovereenkomst opgesteld waarin duidelijk is beschreven om welke stukken het gaat.

Restauratie en verplaatsen beeld Barmhartige Samaritaan

2025 is het jaar waarin het 80 jaar geleden is dat de inwoners van Nieuwkuijk het monument van de Barmhartige Samaritaan hebben aangeboden aan de paters en broeders van Mariënkroon. Paters en broeders gaven in de nadagen van de Tweede wereldoorlog onderdak en bescherming aan 1700 vluchtelingen. Met dit monument wilden de bewoners van Nieuwkuijk en Onsenoort dank brengen aan de kloostergemeenschap die zo ruimhartig onderdak had verleend. Om deze gebeurtenis te herdenken is een viering georganiseerd op 8 november 2025, door SAM en SMM gezamenlijk.

Het beeld heeft de afgelopen 80 jaar buiten op het terrein van de abdij gestaan. In 2025 is het naar binnen verplaatst om te drogen en te beoordelen of en hoe het gerestaureerd moest worden. Restaurateur Dhr. de Visser heeft hierover een oordeel gegeven: de korstmossen op het beeld geven een zeker charme, verwijderen en schoonmaken zou het beeld mogelijk beschadigen. Besloten werd om verder geen handelingen te verrichten aan het beeld en het in de kapelgang van de abdij te plaatsen in de staat waarin het op dat moment verkeerde.

In overleg met SMM is de herdenkingsdag verder ingevuld.

Het programma was als volgt:

- Opening door Peter van Drunen, vicevoorzitter Stichting Abdij Mariënkroon (SAM)
- Inleiding door Jo Staps, bestuurslid SAM en oud kloosterling van Abdij Mariënkroon
- Bart Beard leest uit zijn boek "Heusden in oorlogstijd"
- Hans van den Eeden leest uit zijn boek "Thuis in de Abdij"
- Jo Staps, lezing Lucas 10, 25-27 gevolgd door Lied tegen de derde wereldoorlog
- Toespraak door Gerard van Meel, voorzitter Stichting Mariapoli Mariënkroon
- Onthulling van gedenksteen door burgemeester Willemijn van Hees, Gerard van Meel, Peter van Drunen
- Oproep om te blijven herdenken door Willemijn van Hees, burgemeester van Heusden
- Vendelgroet St. Jorisdigle Nieuwkuijk
- Uitnodiging tot het leggen van bloemen op de begraafplaats door Peter van Drunen
- Afsluitend samenzijn met een drankje en een hapje

Een impressie van de herdenkingsdag:

De herdenkingsdag was een groot succes, met mooie toespraken en lezingen in de kapel van de abdij, een indrukwekkende onthulling van het beeld en een druk bezochte receptie achteraf. De vendeliers van het St Jorispil van de St Jorispil gaven een prachtige vendelgroet weg op het gras voor de kapel. Ondanks het enigszins koude weer was het wel een mooie zonnige dag waar we met veel voldoening op terugkijken. In diverse media werd ook aandacht besteed aan de dag, o.a. Heusden Nieuws bracht een uitgebreid artikel uit (op de foto burgemeester van Hees en mevr. van der Heijden-de Bonth (een van de 9 kinderen die tijdens de opvang werden geboren op Mariënkroon)).

HEUSDEN.
nieuws.nl

☰ Nieuws Agenda Gemeente • Sport 112 Zakelijk Historisch Heusden Spelletjes Columns • C

08 NOV 2025, 10:39 - NIEUWS

Op zaterdagmiddag 8 november vond bij Abdij Mariënkroon een bijzondere herdenkingsbijeenkomst plaats rondom het beeld *De Barmhartige Samaritaan*. Tijdens deze bijeenkomst werd het monument, dat in 1945 door de inwoners van Nieuwkuijk werd geschonken, officieel naar binnen verplaatst om het beter te beschermen tegen vertering en mosgroei. Het beeld staat symbool voor hulp aan naasten in nood en herinnert aan de evacuatie tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Subsidies 2025

In 2025 werden weer diverse subsidies verleend aan lokale en nationale organisaties conform de doelstellingen van de stichting. Opnieuw werd een bijzondere subsidie verstrekt aan het generalaat van de Orde der Cisterciënzers ter ondersteuning van de opleiding van een aantal priesterstudenten. Ook moet de lening van € 100.000 genoemd worden die werd verleend aan NG des Neiges tegen 0% rente voor herstel van het klooster na een overstroming. Dit bedrag wordt terugbetaald nadat de Franse overheid een subsidie heeft verleend voor het herstel. Om voor deze subsidie in aanmerking te komen moeten de kosten eerst voorgeschoten worden.

In totaal werd er meer subsidie verleend dan in 2024.

Onderstaand treft u een overzicht aan van de subsidies in 2025:

Begunstigde	Bedrag	Omschrijving
Stichting Dorpshuis Den Bork	€ 4.500,00	aanschaf geluidsinstallatie
OLV Schuts Elshout	€ 750,00	gildedag 7 sept 2025
Generalaat orde Cisterciënzers	€ 30.000,00	studie en verblijf studenten Generalaat Rome
Stichting De Schroef Drunen	€ 4.500,00	fietslessen voor nieuwkomers 2 cursussen
Stichting Fietsmaatjes Heusden	€ 800,00	algemene bijdrage opbrengst verkoop beeldjes
Stichting Nieuwe Wereld	€ 2.500,00	bijdrage Project Mariënkroon Business Transformation Hub-Sophia_MK
Parochie Wonderbare Moeder Vincentiusvereniging gemeente Heusden	€ 5.000,00	Bouw Clarastok Kapel Drunen
Van der Sanden en Vos	€ 3.000,00	Budget tbv aanvragen medische kosten
De Wet's Zonen	€ 1.000,00	boekje vluchteling Shahed en oma Laheqa
Het Nederlandse Rode Kruis	€ 650,00	activiteiten en boekje 100 jarig bestaan
Het Nederlandse Rode Kruis	€ 1.000,00	hulp aan Gaza na bestand
Creativiteitscentrum De Ark	€ 1.500,00	bijdrage (1/3 deel) aan kosten nieuwe website
Generalaat orde Cisterciënzers	€ 22.500,00	bijdrage opleidingskosten priesterstudenten
Totaal verleende subsidies	€ 77.700,00	

Financiële zaken

In elke vergadering van het bestuur wordt de financiële situatie van de SAM besproken. Ook wordt steeds berekend welke ruimte er is voor het verlenen van subsidies. Algemeen beleid is tenminste de opbrengst van het vermogen in de vorm van dividend, koerswinsten en andere inkomsten om te zetten in subsidies. Voor grotere uitgaven en subsidies mag het vermogen worden aangetast, hoewel dat niet het streven is. Daarover heeft het bestuur in 2018 wel afspraken gemaakt. Er is een ondergrens aangegeven tot waar er op het vermogen mag worden ingeteerd.

Naast subsidies zijn er uiteraard kosten geweest in 2025. Voor een beeld daarvan verwijzen we naar de onderstaande tabel en naar de cijfers op de website van de SAM.

Hieronder is de staat van baten en lasten over 2025 ingevoegd. Ter vergelijking zijn de cijfers van 2024 getoond.

In 2025 werd een negatief resultaat behaald van € 58.851 (in 2024 was er een positief resultaat van € 51.603). Het negatieve resultaat 2025 is toe te schrijven aan een flinke toename van de subsidies en een geringer koersresultaat van de effecten tov 2024. Het resultaat wordt bij bestuursbesluit toegevoegd aan het eigen vermogen. Het eigen vermogen van de SAM bedroeg per 31 dec 2025 in totaal € 2.127.721 (2024: € 2.186.572). We zien dus een kleine afname van het vermogen. De financiële situatie van SAM blijft daarmee nog steeds zeer gezond.

Verkorte staat van baten en lasten	2025	2024
Baten:	43.561	117.886
<i>Inkomsten uit huur en overige inkomsten</i>	600	40
<i>Financiële baten</i>	14.652	20.806
<i>Positief Koersresultaat</i>	28.309	97.040
Lasten:	102.412	66.283
<i>Afschrijvingen</i>	166	166
<i>Bedrijfslasten: o.a. huur, energie, verzekering, accountant</i>	9.174	6.571
<i>Verleende subsidies</i>	77.700	45.616
<i>Financiële lasten</i>	15.372	13.930
<i>Negatief Koersresultaat</i>		
Saldo van baten en lasten	-58.851	51.603

De administratie werd in 2025 in eigen beheer gedaan. Het bestuur heeft in 2014 al besloten te volstaan met een samenstellingscontrole door een accountant of administratiekantoor. Dit beleid werd in 2025 gecontinueerd.

De controle was in handen van VMB-Advies uit Rosmalen.

Voor de uitgebreide financiële jaarrekening 2025 verwijzen we naar onze website.

Slotconclusie

Het is een mooi jaar geweest waarin Stichting Abdij Mariënkroon weer een aantal verenigingen en stichtingen in de gemeente Heusden heeft kunnen helpen met hun activiteiten op het gebied van cultuur, maatschappelijke zorg en individuele hulpverlening. De door SAM georganiseerde herdenkingsdag was een groot succes, met name ook door de prettige samenwerking met Stichting Mariapoli Mariënkroon. Ook in het komende jaar hopen we weer dat verenigingen en stichtingen ons weten te vinden en gebruik gaan maken van onze subsidies zodat we onze doelstellingen kunnen verwezenlijken en een bijdrage kunnen leveren aan het culturele en maatschappelijke welzijn van de bewoners van de gemeente Heusden.

In het komende jaar zal verder nagedacht worden over de toekomst van SAM. De beleidsnotitie daarover zal een definitievere vorm krijgen. Wij hopen verder op wederom een mooi jaar met stimulerende activiteiten in de gemeente waar we mogelijk een bijdrage aan kunnen leveren.

Vastgesteld door het bestuur op 15/04/2026

Secretaris, ACJ Molhuizen-Bergmans

Ondertekend op 15/04/2026

Vicevoorzitter/penningmeester, PHC van Drunen

Ondertekend op 15/04/2026

Bestuurssamenstelling per 31/12/2025

Generaal Abt M. Guiseppe Lepori, voorzitter	herkiesbaar 2026
dhr. PHC van Drunen, penningmeester/vicevoorzitter	herkiesbaar 2027
mevr. A. Molhuizen-Bergmans, secretaris	herkiesbaar 2028
dhr. JAM Staps, lid	herkiesbaar 2027
dhr. AG de Gouw, lid	herkiesbaar 2027
Procurator L. Torcall, lid	herkiesbaar 2028
Mevr. E. Romeijn vd Lee	herkiesbaar 2026

Alle bestuursleden verrichten hun bestuurlijke taken onbezoldigd en op vrijwillige basis.

Website: www.stichtingabdijmarienkroon.nl